

Eörsi István

MILYEN JÓ...

Esik, esik, esik,
milyen jó, hogy esik,
égi muníció
estét sokan lesik.
Reggel, este hullik,
sose fogy a golyó,
tőle telik csurig
ér, patak és folyó.

Esik, esik, esik,
milyen jó, hogy esik,
piros utcakövek
ezt örömmel veszik.
Vérünket lemossa,
jobban, mint a spongeya,
az utca kövéről
az eső zokogva.

Esik, esik, esik,
oroszkra esik,
az idegen felhőt
idegenül lesik.
Idegen ázások,
idegen halálok –
nekik itt az eső
is idegen átok.

Esik, esik, esik,
magyarokra árad
az eső, a könny, vér,
a zuhogó bánat.
Esik, esik, esik,
el is áraszt minket,
tisztára is mosta
sáros düheinket.

MÉLTÓ A GYŰLŐLETRE...

Méltó a gyűlöletre mind,
nem személy szerint, de mint egész,
méltó a gyűlöletre mind!
Gyűlöllek százezerszer,
százezer Pável és Szergej,
nem mint magánszemélyt –
mint csavarait az iszonyú gépnek,
mely mindünket megemészti!

Ellenetek kiabálnak
a magukba roskadt házak
meleg otthonokat az utcára okádva –
ellenetek kiabál a
villamossínen a zongora,
mely nem zeng már soha,
s a mélységek felett
a harmadik emelet
magasában egy családi kép,
egy szék,
kioltott szemű ablakok,
és lent az úton
az újsággal letakart halott!

Méltók vagytok a gyűlöletre mind –
az ember bármerre tekint,
a tárgyak, a társak
sugározzák a vádat.
Önkéntelenül és önkéntesen,
mint fényt a nap, hogy világos legyen!

Méltók vagytok a gyűlöletre mind,
nem személy szerint,
nem Pável és Szergej –
de együtt a többiekkel
Pável is, Szergej is
méltó a gyűlöletre mind!

1956. november 9.

SZÓBA SE ÁLLJ VELE

Visong neki is tán otthon gyermeke,
s bóbiskol fókabajsú atyja,
a gabonaszárat is tán megsimogatja –
itt szóba se állj vele.

Itt szóba se állj vele,
mert árulás itt az a szó –
otthon lehet a becsület embere,
itt: gyilkos, elnyomó!

Itt szóba se állj vele, ne is nézz rája,
tán épp anyádba lőtt bele.

Parancsra jött,
semmiről sem tehet,
lehet.
De te
iszonyú bűnt veszel magadra,
ha csak egy pillanatra
szóba állsz vele.

Ülj házad elé a padra,
sétálj az utcán, húzódj a kapualjba,
az emberek felé fordítsad arcod –
de gyűlölet
kapassa félre fejed,
ha őt megpillantod.

Hagyjad, hadd lássa,
milyen is arcod rándulása:
az őszinte undor moccanásait.
Lezárt szádnak, behunyt szemednek
is meg kell tanulni vallani.
Másként tán víg cimborák lehetnétek,
de most halálos vétek,
ha ránevetsz –
ha ránevetsz, bénuljon meg a szád,
örökös vigyor
merevüljön reád.

Ha nem bolydul lelkedben többé,
mikor már nem lő, nem lövet,
hogyan itt ül nyakadon:
roskasszanak örökké
mázsás malomkövek!

Ha engeded, te lány, hogy simogasson,
ne válhasson belőled soha asszony,
férfi boldog ne legyen veled –
legszentebb vágyad gyöngyszemei
széjjelperegjenek!

Te asszony, ha ez megölelhet,
csókjától rohadjon széjjel a tested!

Ha kedves is volna szívének a gyermek,
kisdededet hozzá ne engedd,
édesanya!

Számára itt fű se teremjen,
menjen haza!

De amíg itt terpeszkedik,
szóba se állj vele!

Szóba se állj vele,
mert árulás itt a szó –
otthon tán lehet becsületes,
itt: gyilkos, elnyomó!

1956. november 8.

Eörsi István

KŐBÁLVÁNNYÁ VÁLVA...

Kőbálvánnyá válva
hallgatom a híreket,
új vérhullajtásra
nem bízatlak titeket,
magam sem bízatom
senkivel, semmivel.

Csuromvér a Tejút,
a hold képe holtsápadt,
visszaút, se kiút
nincs ez árva hazának,
nem segíthet immár
senki sem, semmi sem.

Visszaút, se kiút,
új Bach-korszak közelít,
hetyke és hős fiúk,
mégis ti győztetek itt,
nem veheti ezt el
senki sem, semmi sem.

1956. november 6.

Eörsi István

(Budapest, 1931. jún. 16. –)

1953-ban szerzett diplomát az Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Karán, ugyanebben az évben jelent meg első verseskönyve, de már 1952-ben József Attila-díjat kapott. A Szabad Ifjúság, az Egyetemi Lapok, az ELTE lapjának újságírója; 1956-ban Lukács György asszisztense az Eötvös Loránd Tudományegyetemen.

Kőbálvánnyá válva...:

Eörsi István: Emlékezés a régi szép időkre. Bp. Napra-Forgó Kft., 1988. 8-9. o.;
Vérrel virágzó 1956. 84-85. o.; Rákóczy Rozália: 1956-os röplapok a Hadtörténeti Múzeum kisnyomtatvány-gyűjteményében. 2. rész. Hadtörténelmi Közlemények. 2000. 1. sz. 207. o.

Milyen jó...:

Egyetemi Ifjúság. Az Egyetemi Forradalmi Diákbizottság lapja. November 1. 1. o. (1956 a sajtó tükrében. 229. o.) Október 30-án este 20.39-kor elmondta a rádióban.

Szóba se állj vele:

Költők forradalma. 87-88. o. Röpiratban terjesztették.